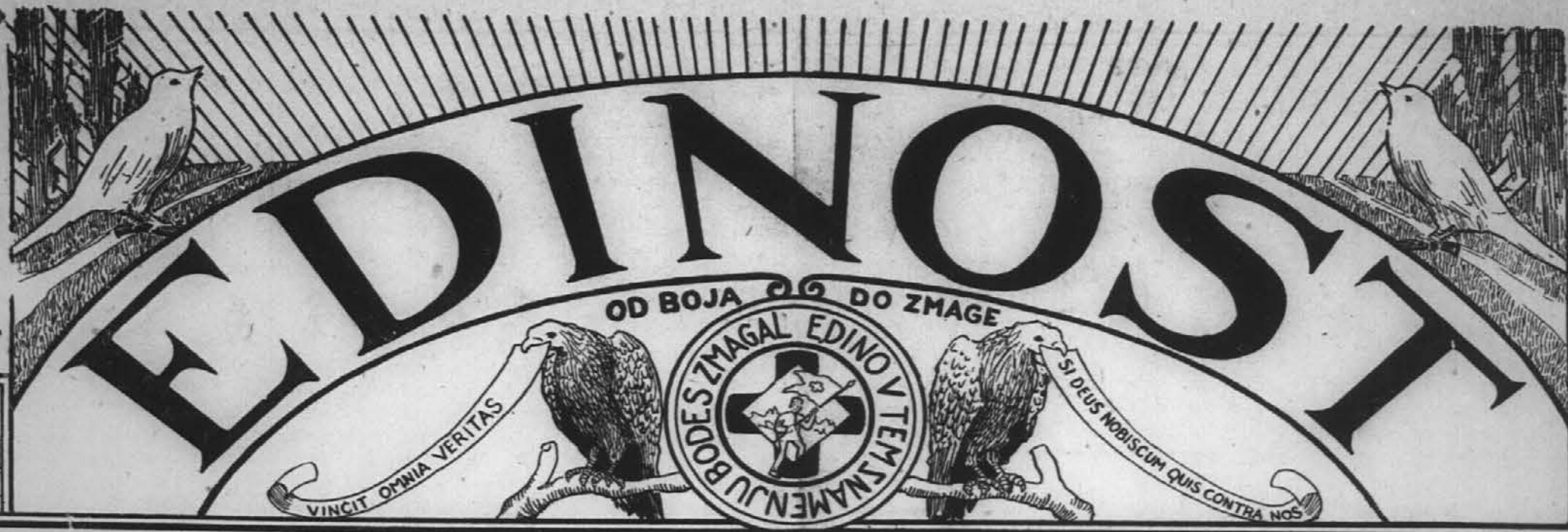

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in sobota.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$4.00. Za Evropo \$4.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LJUT ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 144.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 9. DECEMBRA — SATURDAY, DECEMBER, 9. 1922.

LETO (Vol.) VIII.

REPARACIJSKI NAČRTI ANGLIJE IN FRANCIJE SE ZOPET RAZLIKUJEJO.

London, 8. dec. — Komaj potihne prerokovanje glede reparacije na enem koncu med zavezniški in Nemčijo, že se zopet dvigne na drugem koncu in vprašanja se prično reševati na novo. Bogve kolikokrat so že dognali, da Nemčija ima zadostne vire, da poplača vse, kar je naredila škodo narodu s svojimi vojnimi kopiti. Vendar, kakor kažejo sedanje razmere ne bo to vprašanje glede reparacij rečeno tako kmalu.

Glede reparacijskega vprašanja bodo imeli zavezniški novo posebno konferenco, katera se pričinja danes v Londonu. Na to konferenco bodo prišli francoski ministrski predsednik Poincaré, angleški ministrski predsednik Bonar Law, italijanski zastopnik in zastopnik Belgije. Glavna naloga zaveznikov je določiti natančne smernice, ki jih bodo zavzeli skupni zavezniški proti Nemčiji. Toda glavna zagonetka je, kako si bodo začrtali te smernice, ko vsak izmed njih ima svoje posebne zahteve in načrte.

Francija je odločna v svojem ekstremu, da bo nastopila proti Nemčiji s silo, kakor hitro se Nemčija ne uklone in podpiše s slovesno obljubo, da bo plačala do zadnjega vinarja, kar Francija zahteva od nje. Francija hoče imeti absolutno narejeno škodo povrneno, pa naj vzame Nemčija kjer hoče, njeni strokovnjaki so pronašli, da Nemčija je zmožna plačati predpisane zahteve in to ji zadostuje. Svoje čete ima ob meji vedno pripravljene, da vdere v rusko industrijsko pokrajino in isto zasede s svojimi vojniki. Tak namen ima Francija.

Bonar Law pa, kot previden politik igra svojo ulogo počasi in previdno. Previdno čaka definitivnega sklepa zaveznikov predno se bo sam oglašil. On upošteva tudi ugovarjanje Nemčije, ki obljublja, da bo plačala narejeno škodo, toda obenem prosi, da si ji da dovolj časa, da spravi skupaj potrebni denar za odplačanje. On vidi, da če se bo plačilo s silo na tepeno Nemčijo, da zna to roditi zle posledice, zna napraviti nemško ljudstvo do kraja nezadovoljno, da bo pričelo revolucionariti in se družiti z boljševiki. Taka Nemčija pa ne bi bila samo nezmerna poplačati svoje odškodnine, ampak bi bila tudi skrajno nevarna zapadu, združena z boljševiki. Tega prepričanja je Bonar Law.

Belgija se druži s Francijo v njenih zahtevah. Ona je pripravljena sodelovati pri okupaciji ruskega okrožja, ako pride do tega.

Italijanski ministrski predsednik Mussolino, ki je bil tudi povabljen, da se udeleži zavezniškega sestanka v Londonu, ki se bo pričel danes, še ni natančno izrazil svojega mnenja glede reparacijskega vprašanja. Italije se to vprašanje toliko ne tiče, kot ostalih zaveznikov, da se jo tudi kolikor toliko.

Tako je torej današnje stališče pripravljajočih se velesil v Evropi. Vse izgleda, da se Nemčija tudi nalašč kuja in zvija, da bi ji ne bilo treba plačati povzročene škode. Zlasti se prime človeka to prepričanje če pomislimo, kolikokrat je že ona podpisala in obljubila poplačati za vse reparacijske stroške, ki so jih zavezniški predložili. Toda vedno se kuja, kar danes podpisuje prosilci jutri, da bi se ji oprostilo. Ko pa korajžni Francoz poroži s svojimi sabljami ob Reni se zopet uda in

IZ MIROVNE KONFERENCE V LAUSANNE.

Lausanne, 8. dec. — Angorska vlada je danes obvestila turško delegacijo v Lausanne, da ne sme odnehati niti za las od svojih zahtev, ki so, da zavezniški morajo dati Turčiji posebne garancije glede internacionalizirane ožine med Dardanelami. Te internacionalizirane ožine bodo pod upravo mešane komisije, toda davki in vse drugo bodo pobirali Turki. Nevtralizacija, na katero bo pazila internacionalna komisija se bo tikala samo glede mednarodne plovbe, katera mora biti prosta za vse narode enako.

Prosti plovbi skozi ožino pa nasprotuje Rusija iz enega stališča in ta je, da se mora vključiti v pogodbo, da bojne ladje nimajo pravice do prehoda skozi ožino. Na drugi strani pa, zahtevajo zavezniški, da je to brez pomena in da naj imajo vse ladje pravico za prehod. Rusija ima iz svojega stališča popolnoma prav, ko to zahteva, ker od tega je precej odvisna njena eksistenca. Recimo, da pride do vojnega konflikta med Anglijo in Rusijo v Perziji in indijskih obmejnih pokrajinah; Anglija lahko na mah odreže rusko armado s tem, da pride z močnim vojnim brodom v Črno morje in tam izkrci gotovo vojaško silo. Pa tudi takoj lahko razbije vse Črnomorske pristanišča. Vse to Rusija sluti in vsled tega zahteva odločno, da se izključi plovba vsakih bojnih ladij preko Dardanelskih ožin. Obe Rusija in Anglija zahtevata ta svoje in si hočeta zavarovati svoj hrbet. To delate iz vzroka, ker predno bo 25 let si boste obe v lašev v Perziji in Indiji. Rusija si bo iskala izhoda. Proti zapadu ga ne bo našla in tudi zapadni izhod ni za njo tako važen, kakor je južni in vzhodni. V Indiji je zlata jama bodočnosti in za to zlato jama bo še tekla rdeča kri v potokih. Prelivali jo bodo pa Rusi in Angleži. To si naj svet le zapomni.

Ruski komisar Čičerin nastopa z vso odločnostjo, neglede na levo, ne na desno. Turki so v zadnjem času postali nekoliko mirnejši, ker na mesto njih nastopajo Rusi odločnejše. Angleži na drugi strani vstrajajo neomajani pri svojih zahtevah in od istih najbrže ne bodo odnehati, kakor kažejo razmere. Vse to delajo Angleži seveda iz vzrokov, ki smo jih navedli gori. Francija in Italija ste bolj zadaj. Združene države zahtevajo le brezpogojno prostoplovbo in enake teritorialne pravice na bližnjem vzhodu, za vse drugo jim ni dosti mar.

Najbrže bo, da bo zmaga Anglija s svojimi zahtevami, to pa zato, ker jo bo Francija podprla v sili, ako bo Anglija njo proti Nemčiji. Seveda to ne bo zmaga pravice, ampak sile.

V Rockfordu, Ill., so te dni otvorili te dni iposebno kmetijsko šolo, kjer bodo dajali farmerjem lekcije, kako se rabi razne poljedelske stroje. Kmetijska šola, kamor bodo zahajali proučevati kmetijske zadeve bo velikega pomena za farmerje.

obljubi plačevati nji predpisane svote. Vse izgleda, da bo nekega dne na novo izbruhnilo in Evropa se bo iznajdla še v strašnejšem krvoprelitju, kakor se je tekom zadnje vojne. Iz nevoščljivosti med narodi, iz prepirov in nezadovoljnosti ne moremo pričakovati nič drugega, kakor nove še hujše preizkušnje za človeštvo.

KRATKE NOVICE.

Francoska vlada v Parizu si tolažila govor ameriškega poslanika Harvey-a v Londonu, kot opomin, da naj nikar ne zasede ruskega okrožja in istega skuša izkoristiti v namen reparacijske odškodnine. Vendar Poincaré je prepričan, da se mu bo posrečilo pregovoriti svoje kolege v Londonu, in da zavezniški ne bodo ovirali Francije pri tem koraku.

Rusija in njene baltijske sosedice so prišle do kompromisa na razoroževalni konferenci v Moskvi. Rusija se strinja z neagresivnim paktom, dočim se njene sosedice strinjajo z znižanjem svojih armad. V par dneh se pričakuje popolnega sporazuma.

Slovesno proglašenje Irske proste države se je vršilo ta teden. Mesto britske zastave sedaj vira na Irskem nova Irska zastava, katero je odobrila Anglija. Vendar republikanci še niso potolaženi. Takoj po proglašenju je prišlo med sniperji in vojniki proste države do praske, v kateri je bilo zopet par Ircev ubitih.

Združene Države so povabile k internacionalizaciji Dardanelskih ožin. Vlada v Washingtonu pravkar dela načrte, na kak način naj Zdr. Drž. sodelujejo s zavezniški. To priča, da internacionalizacija ožin ima velik pomen tudi za Zdr. Države.

V kongresu so se včeraj spoprijeli mokrski in suhaški kongresniki. Mokrski odločno zahtevajo modifikacijo Volsteadovega amandmanta, dočim suhači delajo še za postrojenje amandmanta. Bomo videli, kje bo zmaga!

„Christmas savings“ ali po naših božični prihranki, katere nosijo skupaj povečini otroci pa tudi starejši, znašajo letos po vseh Združenih Državah nad 100 milijonov dolarjev. Čas za začetek božičnih ulog je sedaj. Stariši glejte, da prično vaši otroci ulagati na banki božične prihranke! Učite jih hraniti v mladosti!

Volitve za prohibicijo v Novi Zealandiji, ki so se vršile te dni so z veliko manjšino propadle. V Zealandiji ga hočejo še čukati!

Francoski tiger Clemenceau je predvčerajšnjim obiskal bivšega predsednika Zdr. Drž. Mr. Woodrow Wilsona. Clemenceau se je izrazil pred časnikarskimi poročevalci, da Wilson še vedno vstraja odločno pri svojih 14. mirovnih točkah.

Iz Dubuque, Ia., se je te dni smrtno ponesrečil s svojim avtomobilom eden izmed najuglednejših ameriških katoliških žurnalistov Mr. Nicholas Gonner glavni urednik in izdajatelj edinega angleškega katoliškega dnevnika „Daily American Tribune“ ki izhaja v Dubuque, Ia. Z avtomobilom se je peljal čez Wisconsin, kjer mu je na poti zdrknil avto skozi ograjo po brežni strmini v dolino, kjer je na mestu obležal mrtev. Z Nicholas Gonnerjem so Ameriški katoličanje zgubili veliko. Vse čuti, da je nenadomestljiva izguba.

V Aberdeen, S. Dak., je te dni bil velik požar, ki je napravil nad 550 tisoč dolarjev škode. Uničenih je več trgovin in večjih stavb.

V bližini Austin, Minn., se je te dni dogodila avtomobilska nesreča. Farmer O. N. Hagan je bil zadet od vlaka na progi Illinois Central. Hagan je bil na mestu mrtev in avtomobil popolnoma uničen.

Po državi Wisconsin se je zadnje dni pojavila z vso resnostjo vročinska bolezen. Veliko ljudi je obbolelo, med katerimi jih je že mnogo pomrlo. Vzrok je baže slabo vreme.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

ROKODELCI SE MORAJO ZDRUŽITI, PRAVI PREDSEDNIK RYAN.

Chicago, Ill. 8. dec. — Meitem, ko je priznано, da mir med chikaškimi gradbenimi delavci je odvisen od poštene ureditve delavskih plač in pa od definitivnih ciljev, ki jih v svojih ozirih delodajalci in delavci zavzema, je še vedno uganka, kako naj se vse to izpelje, da bo zadovoljivo za obe stranki.

Novo izvoljeni predsednik reorganiziranih chikaških gradbenikov Edward Ryan se trudi na vso moč, da bi spravil chikaške gradbene delavce na enotno pot, ki so sedaj razdeljeni v dva tabora. Eni gradbeniki delajo po Landisovi razsodbi, dočim drugi, ki so zavrgli Landisovo razsodbo, da naj bi delali unijski delavci poleg neunijskih, vstrajajo pri svojih zahtevah in na celi črti chikaških kontraktorjev so velike zmešnjave. Kontraktorji imajo velike sitnosti, ker ene vrste gradbenih delavcev dela, dočim drugi bojkotirajo te.

Predsednik Ryan dela sedaj pravkar načrte, za združenie obojih. Njegovo delo bo zelo težavno, če bo ustregel eni stranki bo druga nastopila in pričela vojsko. Vendar mož se resnično trudi, da bi dovedel prizadete stranke do sporazuma.

Kontraktorji so sami že siti težkoč, ki jih imajo. Zato že izjavljajo večini, da oni imajo rajši unijske delavce, kot neunijske. Če se da na te izjave kaj računati, potem se lahko pričakuje, da bodo kontraktorji odstopili od svojih zahtev za „open shop“, katere so rodile vse te zle posledice v Chicago pri številnih gradnjah raznih poslopij.

PREMOGARJI IN OPERATORJI.

Tajni sestanek operatorjev je razkrinkan. Operatorji so imeli namen skovati posebno zaroto proti premogarijem, kake zanke, da bi jim nastavili pri skupni konferenci. Voditelji organiziranih premogarijev so te zvijače pravočasno zapazili in se sedaj hite pripravljati na mezdno konferenco, ki se bo vršila prihodnji mesec.

Kakor vse izgleda, delajo na tihi operaciji načrte, da bodo ovrgli zahteve premogarijev. Nato se že pripravljajo in premogariji se morajo pripraviti na to. Iz tega je razvid-

(Dalje na 2. strani.)

IZ JUGOSLAVIJE.

Skupaj v grob. Zakonska Jože iz Katarina Kotnik, prvi v q2. druga v q2. letu, so 30. okt. skupaj položili k večnemu počitku na framskem pokopališču. Mož je umrl šestnajst ur potem, ko mu je izdihnila žena, a je bil že v nezvesti, ko se je to zgodilo. Vzoren par sta bila. Zanimivo je, da sta ženin oče in mati pred štiridesetimi leti tudi oba en dan umrli.

Pogoji za konkordat. Načrt za konkordat je izdelan. Bistvene zahteve vlade so: Staroslovensko bogoslužje in pravica imenovanja škofov po pravoslavni vladi. Ako Rim v to ne bo privolil, se bodo pogajanja razbila, kar ja vlada hoče. Njen namen je jugoslovanske katoličane odtrgati od Rima.

Požar v Ribnici. Na Mlaki je posestniku Ivanu Arko pogorel kozolec in skedenj z vso mrvo, koruzo in precejšno množino lesa. Zažgali so otroci. Razne okoliške požarne brambe so ognju zaustavile pohod proti trgu.

Poboj. Ivan in Ciril Zupan iz Naklega pri Kranju sta potegnila hlapca I. Rozmana iz tržiškega vlaka tik pred odhodom in ga strahovito razmesarila. Izbila sta mu vse zobe in eno roko. Zdravnik je izjavil, da tako razbitega človeka še ni videl.

St. Vid pri Zatični. Lani je neki mož nabral za zvonove 104.000 kron. Od te svote je pri nabavi zvonov ostalo 40.000 kron. Za to so pa zdaj elektriko napeljali v cerkev.

Slivnica pri Vačah. Umrl je tamkajšnji veljak, posestnik in občinski odbornik Janez Kimovec, vzoren gospodar, skrben družinski oče, stebber občine.

Begunje pri Lescah. Na župnijskem pokopališču so postavili skupen spomenik vsem v vojni padlim domačinom. Vsakega ime je vrezano v kamen. Spomenik je okrašen z bojnimi okraski.

Št. Vid nad Ljubljano. Na tamkajšnji šoli je neki učitelj sokolaš Bitenc, moralno propadla duša, ki ne more več plačevati za svoje nezakonske otroke. Ta dični vzgojitelj uči otroke v šoli pisati ljubavna pisma. Neki petek je pred otroci v šoli ostentativno klobaso jedel.

Iesenice. Tamkajšnji Sokol ima pet svojih članov pod ključem, vseh pet radi goljufije in poneverbe. Si pač mislijo: Če ministri v velikem zakaj ne mi v malem.

SAMI SEBI KORISTITE!

Ako pošljete svoje božične pošiljke skozi Bančni Oddelek „Edinosti“, ki Vam nudi za ta slučaj posebno nizke cene, ki jih je mogoče ponuditi odjemalcem. Denar dostavimo na najbližnjo pošto prejemnikov in sicer to izvrši „LJUDSKA PO SOJILNICA V LJUBLJANI“ s katero imamo vrejene posebne zveze. Dostavljenje se vrši hitro in točno. Poskusite enkrat in prepričani smo, da boste zatem vedno pošiljali svoje pošiljke, e skozi naše podjetje. To pa zato, ker pri nas je hitra postrežba, točnost in najnižje kurzne cene, ki jih je mogoče dobiti na borzah.

VČERAJSNE CENE SO BILE:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 — kron \$ 2.15	50 — Lir \$ 3.20
1,000 — kron \$ 3.95	100 — Lir \$ 5.85
5,000 — kron \$ 19.00	500 — Lir \$ 28.00
10,000 — kron \$ 37.00	1000 — Lir \$ 56.00

Pri večjih svotah, ki presegajo svoto dvajset tisoč kron, ali dva tisoč lir damo še posebni popust.

Za pošiljkatve v dolarjih glejte oglas na drugem mestu v tem listu.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Verska Toleranca.

Vrhovni sodnik, kriminalnega sodišča M. L. McKinley v Chicago je te dni izdal posebno odredbo, da noben porotnik tekom njegovega termina ne bo imel pravice zasedati svojega sedeža, ako se pronajde, da pripada k organizaciji Klukluxklanov. Za njim zahteva mestni odbornik Mulcahy, da se vse mestne uslužbenke, ki pripadajo k tej organizaciji odslovi iz mestnih služb.

Radi izjav teh dveh mož, je dvignilo časopisje svoj glas. Eni listi soglašajo z izjavami teh dveh mož, drugi zopet se izražajo proti in tolmačijo versko toleranco po svoje. Vendar pogledimo to zadevo iz popolnoma nepristranskega stališča.

Že zadnjič smo omenili, da je bila Amerika dežela najvzornejše demokracije in svobode, kolikor jo je pač še kdaj kaka dežela ali država nudila svojim državljanom in podanikom. To ponavljamo tudi danes. Ustavo Združenih Držav je bilo absolutno potrebno postaviti na popolnoma nepristransko stališče, sicer bi bila vedna vojska med različnimi sektami, ako bi bila ena izvoljena, a druga zapostavljena. Vsled tega se pravi sto-procentni Amerikanec tudi vzdržuje na tem stališču, pa bodisi te ali one vere, da v javnem življenju pusti pri miru zasebno, versko prepričanje svojega bližnjega. Ker on razume, da vsi državljani se ne morejo zjediniti v enem samem verskem prepričanju, zlasti ne v deželi, kot je Amerika, ki je z vsemi narodnostmi zmešan konglomerat. To bi povzročilo marsikatero boje, sovraštva in zavisti. Pod takimi okoliščinami, bi bilo deželi kot je Amerika težko vzdržati svojo Unijo, kot jo vzdržuje.

Vpoštevajoč vse to, so svobodoljubni državniki, ki so stali ob zibel Združenih Držav leta 1776, tudi sestavili primerno ustavo, ki daje vsem državljanom neglede na versko ali politično prepričanje enake pravice in od vsih tirja enake dolžnosti. Nikogar pa ne moti ne ovira v izvrševanju njegovih zasebnih prepričanj.

Kolikor se tiče udov rimsko katoliške Cerkve, vemo, da niti njeni udje, ne sama, ni nadlegovala nikogar, da bi s tem ovirala enakopravnost državljanov. Ona je bila zadovoljna z ameriško svobodo, ker se zaveda, da so njeni nauki edino zveličavni in pravi. Radi rimskih katolikov ne more vstati nihče v Ameriki in protestirati, da so ga oni zastavljali pred enakopravnostjo ameriških zakonov. Ravno nasprotno, sami so rajši molče prenašali razne neutemeljene napade od njihovih političnih nasprotnikov, samo, da se je vzdrževal ljubi mir. Rimski katoliki so se zavedali v polni meri svojih dolžnosti in so vsled tega tudi znali ceniti in spoštovati versko toleranco.

Sedaj pa pride vprašanje, ako so jo tako spoštovali tudi druge sekte in stranke? Ne bomo danes vsem izpraševali vesti. Vprašamo pa direktno vse tiste, ki nekako navidezno gledajo nepristransko, a v srcu sočustvujejo s zloglasnimi Klani. Naj ti ljudje imajo kakšno prepričanje ali ne, to nas malo briga. Ampak glavno kar hočemo, je odgovor, če so spoštovali to versko toleranco Klani, kot smo jo mi rimski katoliki? Pri prvem vprašanju, ki bi jim ga stavili, bi ne bili v stanu odgovoriti, z da. To pa zato ne, ker so čestokrat prestopili svoje markirane meje in prišli v tuj teritorij. Vprašamo samo to: Se li to pravi spoštovanje verske toleranco, ko so pa Klani in drugi protiverski fanatiki po zapadu pričeli z agitacijo proti farnim, katoliškim šolam? Je-li to toleranca, ko bi šel človek na njivo svojega sosesa, kjer bi imel nasajen krompir, a on kot sosed bi imel na svoji njiivi sam bob, pa bi rekel, nič, tudi moj sosed mora imeti nasajen sam bob? Podobno, spoštovanje verske toleranco je protiverskih sovražnikov. Oni se ne držijo gesla: "Kar ti ne želiš, da bi tebi kdo storil, ne stori ti drugim!" Ampak ravno nasprotno hočejo z absolutizmom nastopati proti rimskim katolikom. Kdo more pri tem pričakovati, da ne bi katoličanje ugovarjali? Ako smejo Klani kot maskirani banditi nastopati v temnih nočeh in ogrožati življenja mirnih, miroljubnih državljanov, imajo še toliko večjo pravico do obstoja katoličanje s svojo pošteno in edino zveličavno religijo pri belem dnevu z odkritim obrazom, kot pošteti ljudje!

Zato na ves glas pozdravljamo odlok vrhovnega sodnika McKinley-a, ki se je oglasil v obrambo verske toleranco in javno povedal, da ne bo trpel, dokler bo v svojem uradu, da bi ljudje, kakor so Klani sedeli na justičnih stolcih. Sodnik McKinley se kot pošten in pravičen mož zaveda, da ljudje, ki ne znajo spoštovati verske toleranco, bi tudi ne znali čuvati pravic državljanov.

Katoličani smo in bomo za pravo versko toleranco, toda nikdar pa ne bomo trpeli, da bi kdo nam pravice krtil in iste osvajal v korist svojega političnega prepričanja. Vsi smo državljani in kot taki upravičeni do enakih pravic in dolžnosti!

(Nadaljevanje s 1. strani.)
dno, da premogarski baronje hočejo na vsak način povzročiti zopetno stavko v spomlad, ko poteče sedanja pogodba. Kdaj bo to povzročilo nezadovoljnosti srečala pravičnost? Ubogega delavca bi radi imeli za navadne sužnje, ki naj bi jim samo garali in valili skupaj milijone. Taka je slika kapitalistov današnjih dni.

CHICAŠKI TEAMSTERJI ZAHTEVAJO POVIŠANJE PLACE.

Chicago, Ill., dne 8. dec. — Chicaški organizirani teamsterji zahtevajo, da se jim s 1. januarjem 1923. poviša plača za \$1.00 na dan. Zahtevajo strogi 8-urni delavnik in ome-

njeno povišanje. Chicago teamster, Chauffers and Helpers unija je odobrila zahteve teamsterjev in vsled tega je pričakovati, da bo zmagala brezdomno dosežena. Stara pogodba pogodba bo potekla z dne 31. decembrom 1922.

Teamsterji odločno zahtevajo povišanje. Ako se jim ne ugod, izjavljajo, da bodo s 1. januarjem odšli na stavko.

Filipinska vlada namerava prositi predsednika Hardinga in kongres za polnomoč, da sme sklicati ustavodajni kongres, ki naj položi temelj prihodnji neodvisni republiki.

ŠIRITE LIST "EDINOST"

Cleveland, župnija sv. Vida. — Zelo, zelo potrebna je bila fara sv. Vida duhovnega prenovljenja — sv. misijona. Misijon je trajal 12 dni. Čudovito goreči misijonar Dr. Srečko Zamien je govoril ljudem v 60 govorih tako prepričevalno in vneto da je nemogoče misliti, da bi bil kak misijonar ali v starem kraju ali v Ameriki niemu kos. Iaz med duhovnimi sobratmi ne poznani nobe nega duhovnika, ki bi bil tako vnet za čast Božjo in zveličanje duš. Poleg govorov je gospod neumorno spovedoval od 5. zjutraj do 11 ure zvečer. Počitek je bil samo od 1—3 ure popoldne. Takega gorečega gospoda bi fara sv. Vida potrebovala za načelnika, ker le tak gospod bi jo s pomočjo treh kaplanov ob 11 uri mogel rešiti in na znotraj in na zunaj organizirati in pripeljati na višek krščanskega življenja.

Mnogo, zelo mnogo se jih je vrnilo nazaj k Bogu, Kristusu in njegovi cerkvi. Saj so se morali. Kdor je poslušal pridige, so ga gotovo ganile in izprevidel je, da naj gre nazaj k svoji Odršeniku in se ga z gorečo ljubeznijo oklene. Pri večernih govorih je bila cerkev tako nabito polna; da tudi za 10 ljudi ni bilo prostora. Gospod je tudi imel za vsak posamezen stan govor, zlasti možem in ženam je kar naravnost povedal marsikako besedico, ki jih je globoko v srce zadela in pokazala, kako je treba živeti po božji volji v sv. zakonu. Omeniti moram 28. novembra, ko so zvečer imeli stanovski govor mošče. O to jih je bilo v cerkvi! Cela armada samih mož, ki so enourni govor tako poslušali in sledili izvajanju g. misijonarija tako, da kaj takega še nisem v 22-letnem pastirovanju doživel. Torej zanimanje za pridige je bilo nepričakovano veliko. Kaj pa sv. zakramenti? O, če bi bili vsi ti, ki so se udeleževali sv. misijona, prejeti tudi sv. zakramente! Seveda zelo veliko jih je opravilo sv. spoved in prejel sv. obhajilo, a jaz sem pričakoval bolj ogromne udeležbe glede tega dela sv. misijona.

No, naj bo že kakorkoli hoče, reči moram, da gorečnost g. Dr. Zamien je čudovita, da naravnost apostolska. Pa tudi udeležba faranov je največje hvale vredna. Ostanite dobri vsi, ki ste dobili ob času misijona natančen pouk glede lepega krščanskega življenja. Držite se bolj trdno z cerkvijo in Gospodom Jezusom in ne krenite ne na levo ne na desno od nauka našega Zveličarja.

Bog naj stotero in tisočero povrne g. Dr. Zamienju za nadčloveški trud in naj mnogo darov se nabere za ubogo in zapuščeno slovensko mladino.

Rev. John Miklavčič.

So. Chicago, Ill. — Slovenska naselbina sv. Jurija je zadnji čas postala zelo živahna in delavna. Misli in težnje faranov so osredotočene na eno, kako namreč finačno dvigniti lepo naselbino. Na Amerikanski praznik "Thanksgiving day" predzadnji četrtek v Novembru je priredilo podporno društvo Marijinega Společja zvečer ob 8. uri veselico. Čisti dobiček se je obrnil v korist cerkve. Nabrano svoto iz predvidnosti zamolčimo. V merodajnih knjigah je pa že vknjižena lepa svota.

Glavno zaslugo za zopetno prireditve ima cenjena predsednica podpornega društva. Naj sledijo temu lepemu zgledu še druga društva in naj se pokažejo. Na dan! Na delo! Pri skupnem delu za vero in narod se združimo!

Poročevalec.

Milwaukee, Wis. — Tukaj je preminul rojak John Brinovec, doma iz Korkorij v Savinjski dolini. V Ameriki je bival vsega skupaj približno 10 let. Tudi je služil dve leti v ameriški armadi kot vojak. Tukaj zapuščra raniki dva bratrance in stari domovini pa mater in očeta.

Poročevalec.

Waukegan, Ill. — V naši cerkvi Matere Božje smo imeli ta teden 40-urno pobožnost. Cerkev je bila tekom teh pobožnosti v izvanredno velikem številu obiskana. Prišli so tudi taki, ki po več let niso bili v cerkvi. Za tako lep vseh pri tej pobožnosti gre seveda v prvi vrsti izbornim pridigarjem, ki so tako goreče govorili vernikom pri večernih pobožnostih. Zlasti ob sklepu je bila cerkev nabita do zadnjega kotička.

Poročevalec.

Chicago, Ill. — Zadnjo soboto je imelo društvo sv. Štefana števil. 1. K. S. K. I. svojo glavno letno sejo, na kateri so si izvolili sledeči odbor za prihodnje leto: Predsednik, Anton Kremesec, podpredsednik, Joe Beribak, tajnik, Louis Bobich, zapisnikar, John Gottlieb, blaginik, Frank Grill, zastopnik, John Zefran, nadzorniki: Andrew Glavach, John Gradishar in Joseph Zupancič. Vrtar, Anton Zidarič, zastavonoši, Jos. Sluga in John Tomše, maršal, Math Tomše, društveni zdravnik, Dr. J. F. Ursich. Seje se vrše kot po navadi vsako prvo soboto v mesecu.

Slovenska Podporna Družba sv. Mohorja je imela svojo glavno letno sejo zadnjo nedeljo popoldne. Mohorjeva družba še ni stara leto dni, toda ima za seboj že krasne uspehe, tako v finančnem in drugih ozirih. Njeno premoženje se že čeni nad \$1500.00. Krasen vseh v tako kratkem času. Za bodoče leto so si izvolili sledeči odbor: Predsednik, Leon Mladich, podpredsednik, John Ierič, tajnik, Anton Stonič, zapisnikar, John Fale str., blaginik, Joseph Beribak, nadzorniki, Andrew Glavach, John Densha, porotniki: John Terselič, Alois Duller in John Kosmach. Uradno glasilo Edinost. Seje se bodo vršile po starem vsako prvo nedeljo v mesecu.

Rojaki, kateri se niste v tej družbi pristopili v njo, ker boljši bolniške podpore za tako nizke prispevke ne nudijo nobeno drugo društvo.

Rojak M. Ivanšek je otvoril te dni gostilno mehkih pičic na 1801 — West 21st. Place. Rojakom ga priporočamo!

V našo naselbino smo vendar enkrat dobili tudi slovenskega brivca. Rojak Joe Grievich je otvoril svojo lastno brivnico na 1811 — W. 22nd Street. Rojakom ga priporočamo v naklonjenost!

Te dni je dospel iz stare domovine prekmurski rojak Anton Horvath, brat Mr. John Horvatha našega expressmana. O stari domovini ve marsikaj povedati, kakor vsak, ki okusi njene "dobrote".

Mrs. Helena Kušar je prejela te dni iz stare domovine prežalostno novico, da ji je tam umrla njena ljubljena mati, Terezija Zupan v Naklem na Gorenjskem. Mrs. Kušar izražamo naše sožalje! Njeni pokojni materi pa mir in pokoj!

Zdravstveno stanje našega preč. g. župnika Fathra Kazimirja Zakrajšek, se obrača na boljše. V kratkem je upati, da popolnoma okreva, kar mu iz srca želimo!

Mrs. Leo Mladich je bila zadnji terek pripeljana domov iz bolnišnice sv. Antona, kjer je srečno prestala jako nevarno operacijo. Zdravje se ji vrača polagoma nazaj. Dal Bog, da bi kmalu popolnoma ozdravela.

Mr. Leo Mladich naš zastopnik bo te dni obiskal vse naše cenjene naročnike in dobrotnike po Chicago. Razdelil jim bo krasne stenske koledarje, kakoršnih še nismo imeli. Letošnji koledarji so pravi okras za vsako krščansko hišo. Obenem bo pobiral naročnino za naše liste. Cenjene naročnike in rojake prosimo, da mu gredo pri tem delu na roko.

Chicago, Ill. — Društvo Marije Pomagaj ne bo imelo igre tretjo nedeljo v dec. kakor se je sprva mislilo in že tudi poročalo, temveč bo imelo veliko maskerado veselico v šolski dvorani tretjo nedeljo v januarju, t. i. 21. jan. To je povsem nekaj izvanrednega za našo okolico. Zato se vse Slovence in Slovenke

opozarja, naj posežejo po vstopnicah, ki jih je dobili pri članicah društva Marije Pomagaj. Gotovo ne bode nikomur žal, ki se bo udeležil te prireditve.

VERA IN VESELJE.

Že v prvih krščanskih stoletjih je bil splošno razširjen presodek, da je življenje kristjanov pusto in žalostno. Da pa to ni res, ve vsak, ki je kdaj občeval z resnično vernimi in od krščanstva prešinenimi kristjani. Nikjer ne najdeš toliko prijaznosti, postrežljivosti, odkritega veselja in pristrčnosti, kakor med pravimi kristjani.

Vsaka, vestnost, zlasti pa vestnost v izpolnjevanju verskih dolžnosti, rodi tiho zadovoljnost in veselje. Avstrijski diplomat grof Aleksander Kubler (1811—1892.) je veliko potoval, celo okoli sveta. Bil je dober poznavalec ljudi in trdi, da dobe pokristjanjeni Kitajci kar drug izraz na obrazu — nekaj veselega in zaupnega, ki jih takoj prvi hip loči od njihovih sicer čemernih in nezaupnih rojakov.

Kdo pa tudi ima toliko smisla za veselje, kakor katoliška Cerkev? Kod išče dandanes moderni človek veselja? — Po gostilnah, hotelih, gledališčih in še po drugih lokalih, ki jih pa rajši ne imenujemo. Vse to veselje je samo umetno razdraženje živcev, ki mine, ko neha dotični vpliv. Poleg tega je večinoma zdravju škodljivo in drago. Revni delavec si ga ne more privoščiti, ko bi tudi hotel. — Cerkev pa nudi neskaljeno in trajno veselje vsem ljudem brez razlike in brezplačno.

Nemška pisateljica Elizabeta Gnauck-Kuhne, piše v tem oziru: "Kdo razume ubogo delavko in kdo se briga za njen blagor? Rečem naravnost: prva med vsemi, ki zanjo kaj store, je katoliška Cerkev. — Ko vabi vernike k slovesni službi božji, se ozališa, kakor ljubeča mati, da bi bila svojim otrokom lepa. Ako se oklene delavka roke te matere, tedaj dobi vsaj enkrat v tednu blagodejen vtis nečesa vzvišenega, ima vsaj eno veselo uro. Od prahu, ropota in nesnagne izmučeni čuti se ji odpočijejo in se ji počije. Med vsakdanjimi skrbmi begajoča duša se ji vrne domov — k Bogu. Svet je delavko izločil od vsega, kar je lepega v naravi in umetnosti. Edino katoliška Cerkev se krasi tudi znanjo, preveva tudi njeno revno, mrzlo in trudapolno življenje z dihom lepote in neskončne poezije. Ta blagodejni dih človek pač čuti, če tudi ga ne more opisati. — Omenimo še, da piše to pisateljica iz lastne britke izkušnje: in torej tem bolj prepričevalno. Rojena leta 1850. kot protestantinja je bila najprej učiteljica in predstojnica nekega vzgojevalnega zavoda. Leta 1888. se je omožila. A že leta 1890. se je njen mož ločil od nje. Bila je vsa zapuščena in zanj več ni bilo veselja na svetu. Tolažbe je iskala v študiju in tudi več pisala, posebno o socialnem vprašanju žene. Končno je našla mir in veselje, ki odseva iz njenih spisov, leta 1900., ko je prestopila v katoliško Cerkev.

Moderni človek, ki živi v hrumu in šumu in se upijanjuje z raznimi omamami življenja, ne more razumeti tega veselja, ki ga da vera.

Ako mu o tem govoriš, se ti nerazodno posmehuje in gleda, kakor slepec, kadar mu govoriš o barvah. Toda mnogi teh življenja sitih so se v resnih trenutkih pretresljivo izrazili o sreči in veselju, ki ga nudi vrtnec življenja. Franc Dinkelstéd, pesnik, dramaturg, in nazadnje ravnatelj dvornega gledališča na Dunaju — umrl leta 1881. — si je sam sestavil grobni napis, ki se glasi: "Er hat im Leben viel Glueck gehabt, und ist doch niemals gluecklich gewesen." In takih je več!

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

je prav gotovo, da se boste spomnili na svoje domače v stari domovini. Slaba letina in slabe razmere doma potiska v stiske naše čomače v domovini. Marsikatter izmed čitateljev bo poslal svojim domačim domov, kak dar. Vse te opozarjam, da naj se pri pošiljanju denarja spomnijo na naše podjetje, na BANČNI ODDELEK "EDINOSTI", ki pošilja denar v staro domovino PO NAJNIZJIH DNEVNIH CENAH IN NUDI POŠILJATELJEM NAJTOČNEJŠO POSTREŽBO.

Pošiljateljem se najtopleje priporoča:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

INOZEMCI IN LOVSKI ZAKONI.

New York. — Nekateri ljudje so tako sebični, da bi kar najraje vse pograbil za sebe, ako bi jih zakon ne oviral. Taki sebičneži, ako gredo na lov, bi ubili vso divjačino, ki pride pred njihovo puško, in divjačine bi bilo kmalu konec. Radi tega so vse države v Evropi že zdavnaj imele lovske zakone, ki urejujejo ubijanje divjačine tako, da vzle temu, da jo lovci vsako leto postreljajo, vendar ob začetku nove lovske sezone je približno ravno toliko divjačine kakor prej.

Tudi v Združenih Državah ima vsaka država svoje lovske zakone, katerih namen je obvarovati divjačino pred poginom zlasti s strani ohišev, ki ne lovijo radi športa, ampak radi dobičkarje. Lovci te vrste so v prejšnji generaciji kar iztrebili nekdanje neštete črede bivolov (buffalo), ki so živeli v ameriških prerijskih.

Vsak ameriški državljani lahko dobi lovske dovoljenje proti malenkostni pristojbini. Oni pa, ki niso ameriški državljani, morajo biti zlasti oprezní v tem pogledu. Lovski zakoni skoraj vseh držav imajo posebne določbe glede inozemcev. Mnogi ljudje prihajajo v Ameriko misleč, da je tu še vedno polno divjačine in da vsakdo sme postreljati kolikor mu je ljubó — kakor je to bilo pač v pionirski dobi. Res pa je, da divjačine je vedno manj in da, kar jo je še, se nahaja pod varstvom zakona. Mnogo turodnih Amerikancev ne zaupa v tem pogledu inozemcem, misleč, da so oni brezobzirni lovci. Tako se je zgodilo, da zakoni mnogih držav prepovedujejo lov inozemcem, celo na njihovih lastnih farmah. V nekaterih državah inozemci ne smejo posedovati nikake puške ali celo niti psa, tudi če ta ni lovskega. Druge države, kjer je še polno divjačine dovoljujejo lov inozemcem, toda le proti dovoljenju s strani sodišča ali čunty clerka, za kar mora plačati večjo pristojbino kot rojeni Amerikanci.

Tujerodci, ki niso še postali ameriški državljani, ne smejo iti na lov — niti po svojih lastnih zemljiščih — v državah Colorado, Illinois, Michigan, Nevada, New Mexico, New York, North Dakota, Ohio, Pennsylvania in West Virginia. V večini teh držav ne smejo lastovati ali posedovati strelnega orožja; v državah Pennsylvania in West Virginia ne smejo imeti niti psa — kateresibodi pasme. V državi New Jersey ne sme inozemec loviti ribe brez posebnega

dovoljenja, ravno tako njegov sin, ako ni še štirinajst let star. V nekaterih državah inozemec ne sme imeti ujetega divjega ptica ali druge divjačine. Lovski zakoni države New York določajo, da inozemci ne smejo posedovati nikakega strelnega orožja in ubijati nikake divjačine, izvenš v silobranu ali proti posebnemu dovoljenju. V državi Wisconsin in samo oni inozemec sme dobiti lovske dovoljenje, ki posebuje ali ima v najemu kako zemljišče v tej državi. V državi New Jersey pa sme imeti orožje in iti na lov, samo ako je lastnik ali najemnik zemljišča v vrednosti od \$2000.00 čez vsa bremena na zemljišču. V državi Oregon mora inozemec, ki hoče iti na lov, imeti dve dovoljenji (licenci): eno za orožje, ki stane \$25.00 na leto, in eno za lov, ki stane \$10.00. V državi Montana dovoljenje za lov in orožje stane inozemcu \$50.00; ako hoče imeti v hiši orožje, ne da bi hodil na lov, mora plačati \$25.00 za dovoljenje. Ta določba pa se ne tiče inozemcev, ki imajo "homestead" ali imajo farmo od 160 akrov oziroma, ki so "cowboys" ali pastirji. V državi Utah ni dovoljeno inozemcem — izvenš ene, ki imajo "homestead" — da bi imeli strelno orožje kateresibodi vrste.

VZVIŠENOST ČLOVEKA.

Človek s svojim umom in svojo voljo je skrajno vzvišeno bitje vidnega stvarstva. Njegova duša je najstijajnejši odsev. Stvarnikove roke, ki je napravila prvega človeka iz ila zemlje. Bog ni ustvaril človeka iz nič, ampak iz že ustvarjene prsti, a mu je vdihnil neumrjočo dušo. In to je kar povišuje človeka. Dih božji preveva celo človeštvo, ki zastopa v času večno Modrost, ki bo pričalo o njej vso večnost.

Nekaj velikega in vzvišenega je torej človek. Človeškemu duhu so znane ideje o resničnem in dobrem, o času in večnosti, dasiravno človek tega ne more videti in spoznati s svojimi telesnimi občutki. Nemogoče je, da spozna telesna tvarina nekaj transcendentnega t. i. nekaj nadnaravnega, izven čutnega spoznanja obstoječega. Zato je treba duha, kakorsnega je Bog vdihnil človeškemu telesu.

Res je duševno življenje odvisno od telesnega stanja. Znan je rimski pregovor: "Anima sana in corpore sano." Tako je hotel Bog, ki nam je pripravil v onostranskem življenju popolno prostost in neodvisnost od vsega in minljivega. Ali bo ta neodvisnost v večnosti v našo srečo ali nesrečo, nas zadosti jasno uči sv. vera.

Dasiravno je notranje življenje zavisno od zunanjega, je vendar velika razlika med obema. Telesno življenje se konča ob naši smrti in se prebudi še le ob sodnem dnevu našega vstajenja. Duša pa bo žive la neprenehoma, kakor živi sedaj. Ja pa še druga razlika, ki je bolj modroslovnega značaja. Znano je, da s časom telesne moči opešajo in v časih in popolnoma odpovedo. Z dušo je drugače. V starosti in telesni onemoglosti se zmanjšajo tudi dušne zmožnosti. To pa zato, ker je delovanje duše, kot oživljajoče sile človeškega telesa, odvisno od telesnih udov predvsem od možganov. Duša kot duh ne more biti nikdar bolna in ne more izgubiti nobene svoje sile.

Učeni bogoslovec Fr. Schleirmacher pravi: "Duša ima neizčrpljivo moč, ki nikdar ne oslabi in ne opeša, ki svoje sile po delovanju ne obrabi, ki ne izgubi ničesar ako deluje, in je v svojem delovanju še čistejša, bogatejša in močnejša, tako da se njeno notranje življenje, nje ne velike in svetle misli tudi tedaj ne zmanjšajo, ko oslabijo čustva in izginje spomin."

Duša je torej, kar povišuje človeka. In naj se še tako trudijo nasprotniki pravega pojmovanja o človeku, ostane njih trud brez obresti. Če se moti eden se ne motijo vsi. Človek ve in je prepričan o svoji vzvišenosti, on čuti, da je rojen za kaj višjega, ne samo za to življenje. Lepo je izrazil to resnico pesnik Medved v pesmi "Ded:"

"Pijan od blažene omame
iz sluteni zida zlati vek
in vzdihom tvojim ne verjame,
da sreča tu je — prazen jek."

N. S.

Saksarjev ata pišejo, da smo šli pri potresu v Chili najprej gledat, katere vere so prebivalci Chili, da bi potem mogli napisati, če ni bila to kazen božja, ki je zadela nesrečno deželo. — Da, smo šli gledat! — Saj pa pri Saksarjevem atatu ne bo treba, ker bo jasno.

VERA NI PRIVATNA STVAR.

V tem oziru piše konvertit, vseučeliški profesor Dr. Ruville takole: "Vedno in vedno ponavljajo versko mlačni ljudje zahtevo, naj se politika popolnoma loči od vere. Pravijo, zadosti je, da uredi človek svoje notranje življenje po verskih principih, v velikih posvetnih zadevah pa naj ravna po svojih načelih in ozirih. Skoraj ni potreba povdarjati, da na tako ravnanje vernega kristjana, posebno katoličana, še misliti ni. Zakaj vera je tako spojena z vsem življenjem in delovanjem, da ni mogoče storiti niti koraka brez ozira na to. Zlasti katoličan je dolžan, skrbeti ne samo za svoj večni blagor, ampak tudi za večni blagor drugih. Uravnati mora torej vse svoje javno delovanje tako, da pospešuje z njim večni blagor človeštva, torej s tem obenem tudi delovanje Cerkve. — K tem besedam še dostavljamo: človek bo enkrat dal odgovor od vsega, kar

SMEJALA SE VAM BO VSAKO JUTRO.

Zalo dekle krasnih temno-oranžnih las v bujno plavem odelu z velikim bokejem rmenih Lyonskih rož, se Vam bo smejala vsako jutro, ako pošljete po kopijo lepega Trinerjevega stenskega koledarja za leto 1923. "Zdravje in Lepota" je ime, ki smo ga dali temu umetniškemu delu, ker 12 manjših slik v okvirih, grupiranih okoli velike slike na sredi, vas seznanijo z izbornimi Trinerjevimi zdravili in izdelki, katerih namen je zdravje (Trinerjevo zdravilno grenko vino, Triner's Angelica zdravilno grenka tonika, Trinerjev liniment, Trinerjev Cough Sedative, Trinerjev Antiputrin, itd.) in krasota človeškega telesa (Triner's Dental Cream, Triner's Hand Lotin, Triner's Liquid Shampoo, etc.) Pošljite samo 5c. za pokritje poštne in naslovite: Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill. To je tako mala svota, da jo bo vsak rad žrtvoval za ta krasen umetniški stenski koledar.

je storil v svojem privatnem in javnem življenju: "Sin človekov bo prišel v veličastvu svojega očeta s svojimi angeli in takrat bo povrnil vsakteremu po njegovih delih." Tako je rekel Kristus pa ni napravil razločka med delom v privatnem in javnem življenju.

Cesar Napoleon je rekel v svojem prognanstvu na otoku sv. Helene: "Narodi izginjajo, prestoli padajo, edino le Cerkev bo obstala."

Modrijan Sokrat je bil jako previden v govorjenju in je v družbi navadno jako malo govoril. Nekoč mu je nek domišljav človek rekel, da molči, ker ničesar ne ve. Sokrat pa mu je odgovoril: "Ta, ki ničesar ne ve, tudi ne zna molčati."

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd Str., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

NAZNANILO!

Vsem rojakom Slovincem in bratom Hrvatom naznanjam, da sem otvoril svojo lastno gostilno. Pri meni boste našli vedno izborno postrežbo. Obenem vam tudi vse rojake, prijatelje in znance na otvorno veselico, ki se bo vršila v soboto, dne 9. decembra 1922.
Vsem se najtopleje priporočam v naklonjenost.

M. IVANŠEK,
Slovenska gostilna
1801 — W. 21 Place, Chicago, Ill.

NAJVEČJA SLOVENSKA BANKA

v Ameriki je v Clevelandu, O. kajti v dobrih dveh letih svojega obstanka izkazuje nad

DVA MILIJONA DOLARJEV PREMOŽENJA.

Malo je bank v Ameriki, katerih rast bi bila povprečno po milijon dolarjev na leto.

POPOLNA VARNOST VLOŽENEGA DENARJA

je poglavitni vzrok, da je postala naša Slovenska banka v tako kratkem času največji denarni zavod nove domovine. In kar je glavno: ustanovili so jo naši ljudje z našim denarjem. Vodstvo in vsa uprava je zopet v rokah naših ljudi.

POPOLNO NADZORSTVO VSEGA VLOŽENEGA DENARJA

nad našo banko ima država, potem posebni izvedenci in pa bančni direktorij, ki sestoji iz enaindvajsetih članov direktorija in šestih svetovalecev. Med njimi najdete sama naša imena, poznane in zaupanja vredne moze. Zato nalagajo v tem domačem denarnem zavodu naše

JEDNOTE, ZVEZE IN POSAMEZNIKI

iz vseh krajev naše nove domovine. Med vložniki je država sama, County, šole, knjižnice, mesta itd. Pomnite, da naša banka obreštuje vse vloge po

4% OD DNEVA VLOGE DO DNEVA DVIGA.

Denar prinesite lahko osebno, če stanujete v bližini, ali pa ga pošljite po pošti in sicer z money ordrom, draftom ali čekom. Z obratno pošto prejmete hranilno knjižico, na katero zopet lahko dvignete svoj denar, kadar ga rabite.

POŠILJA DENAR NA VSE STRANI SVETA

in sicer po dnevnem kurzu, kakor je denar na svetovnem trgu, tako ga dobite vi. V zvezi je z najboljšimi denarnimi zavodi starega kraja in garantira vsako pošiljatev z vsem svojim premoženjem.

NAJBOLJŠE IN NAJVARNEJŠE

je vselej tam, kjer je naše. Ako zaupate denar naši Slovenski Banki, potem ste lahko brez vse skrbi zanj. Obrnite se osebno ali pa pišite na

THE NORTH AMERICAN BANKING & SAVING CO.

St. Clair & 62nd St.

Cleveland, O.

Bančno podjetje Emil Kiss,

133 Second Ave., New York City.

Upravitelj bančnega podjetja

EMIL KISS, gospod ALEXANDER LEFKO

bo vodil letošnje božične izletnike v JUGOSLAVIJO s brzoparnikom

"BERENGARIA"

(ki vsebuje 52,022 tonaže)

Parnik odpluje iz New Yorka 12. decembra in bo vozil do CHERBOURGA 6 dni. Od Cherbourga gre posebni vlak do Zagreba. Parnik vsebuje privatne sobe. Cena do Zagreba \$110-85 in \$5.00 vojne davka.

Pišite takoj, da ne boste prekasni!

BANČNO PODJETJE EMIL KISS,

133 Second Ave., New York City.

Dolžnost Slovencev v Chicagi

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRY CO.

Wet and Dry Wash

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Tako so ugibali ljudje pri vasovanju in tudi sedaj pri pogrebu-samem. Zanimanje za Porazilove je zopet oživel. Kdor je stopil k Spodnjim v hišo, vsak je sicer lepo pozdravil "Bog vas potolaži," vsak je mrliča pokropil s šopkom žitnih klasov, toda vsak je tudi stegoval vrat in iskal nekoga z očmi. Iskali so — zastoj. Zgornji niso stali tu pri rakvi, kakor bi se bilo spodobilo. In ker je bila Manca edina hči, je stala tu sama pri rakvi svoje matere in takoj zraven Martin popolnoma sam ob očetovi rakvi.

Šele ko so dali v stolpu znamenje, da prihajajo duhovnik in pevec, šele ko so zabili pokrova, prinesli rakvi iz hiše in ju položili na nosila, sta prišla Adam in žena; a oba sta le pokrižala pokrova kakor tuji ljudje...

"To je trmoglav rod, kaj? Niti nad krstami se ne spravijo!" je kričal potem stari Lokar gluhi Mlinarici na uho, ko se ni Adam nosil niti dotaknil in ko so tuje roke dvignile mrtva in ju nesle na pokopališče.

Tam sta šla Adam in Dodlička naravnost k Porazilovemu grobu. Naredila sta v sneg na grobu tri križe in se zamislila.

"Ko bi oče vedel..." je prišlo Adamu na misel, "pa jaz nisem tega kriv, hoditi po sebi ne pustim," se je zagovarjal sam pri sebi in pred očetom; "in po Dodli tudi ne!"

Rakev so spustili v zemljo, duhovnik je zmolił zadnji očenaš, Manca kot edina hči se je zahvalila vsem, "ki so spremili očeta in mater" — prosila je, "naj odpuste, če sta komu storila kaj žalega," in že se je vsula na rakev zemlja. Tudi Adam in Dodla sta vrgla tri peščice zmrzle zemlje v skupni grob in odšla z drugimi vred s pokopališča. Nista čakala Martina, kakor bi se spodobilo sorodnikom, da bi spremila njega in Manco domov in ju tolažila po potu, češ, da ne pomaga jokati, da mrtvih ne obudiš s solzami; naj ju rajši v molitvi priporočata Bogu. Tako jima je velevala spodobnost in podedovana šega in red. Kot tujca sta šla brezbrizno domov in govorila o vsakdanjih rečeh, da so se vsi temu čudili.

"To je sovraštvo! Niti smrt jih ne more spraviti," so govorili ljudje. A kmalu se je zasukal pogovor drugam. Mnóžica beračev in revežev se je gnetla pri vratih in čakala, kdaj se vrne Manca.

"Špende" bo morala deliti — hlebčke kruha za očetom in materjo. Tudi žganjar Kminek stoji med berači. Trese se od mraza, pa vendar živahno razlaga, da morajo dobiti ne po enega, ampak po dva hleba, ker sta bila pravzaprav dva pogreba. Celo nemi Barici pojasnjuje to stvar in dviga pri tem kvišku edina prsta svoje desne roke.

Komaj se je vrnila, je prišla Manca taka, kakor je bila — še v žalnem modrem krilu, pred hišo z zvrhanim rešetom hlebcev in jih delila po enega vsakemu.

"Gospodinja, nikar ne varčujte pri revežih," se je oglašil takoj Kminek, priznani poglavar klenških beračev, "dve duši, — do dveh hlebčkov imamo pravico —"

"Pa je bil en sam pogreb," se je branila Manca.

"Z berači se tudi že prepira," se je jezil Martin in ves gorel od sramu. Berači so še nekaj časa stali, ko pa niso dobili ničesar več, so se porazgubili z dvorišča. Edini Kminek se ni ganil in je trdovratno čakal. Morda bo vendar zmagal. Manca se ni ozrla nanj in se je preoblekla; toda Martin je prišel iz hiše in rekel: "Pojdi domov, Kminek, pojdi in pridi zvečer k 'drevescu,' tam ti dam, da ne bo žena vedela —"

Ko je pa zvečer vzel kučmo in hotel oditi, ga je ustavila Manca: "Tega bo sedaj konec, tega potepanja cele noči po gosposki navadi. Oče-

NAZNANILO!

Rojakom, Slovencem naznanjam, da sem prevzel trgovino s cigarami, cigaretami, tobakom in sladoledom. Rojaki bodo pri meni vedno našli najboljše cigare, cigarete, tobak in sladoled.

Vsem rojakom, Slovencem in Hrvatom se prav toplo priporočam v naklonjenost.

ANTON PALČIČ

16217 Waterloo Road.

Collinwood, Ohio.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovniške slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němecek
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

tove roke ne bodo nič več rezale rezanice mesto tebe, opravljale živine, skratka, nihče ti ne bo za hlapca, da bi ti zjutraj ležal in spal. Martin, doma bodi!"

Gospodar je priznaval sam pri sebi, da ima žena prav. Razum mu je pravil, da se mora sedaj sam vpreči v delo, ako noče, da bo posestvo trpelo. Toda navada ga je vlekla k "drevescu." Kaj naj počne zvečer? Ali naj gre drugam v vas? Doma je dolgčas, ker tudi k njim ni nikogar.

"Vrnem se kmalu, boš videla," je obljubil ženi.

"Denar trosiš in zapravljaš goldinarje, dočim jaz vsak vinar obrnem," je očitala ostreje Manca.

"Aha — zopet ji je samo za denar," se je užalil Martin in tudi on ni molčal.

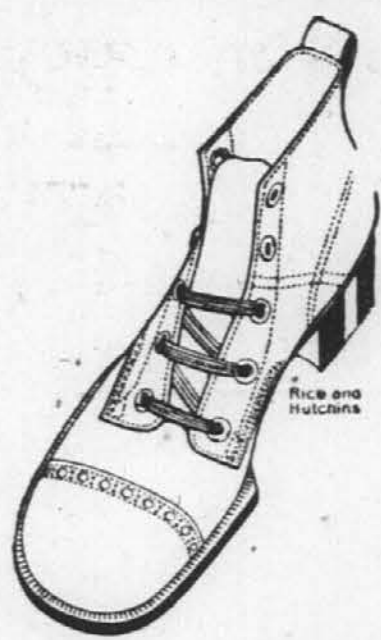
"Zapravljaš še ti," je odgovoril bolj trdo, "če zapravljam, zapravljam svoje in ne tvojega!"

S temi besedami je potisnil ženo v stran in odšel.

Manca je ostala sama z Martinkom. Sedela je v temi, niti nove smolnice ni prižgala, ko je dogorela stara.

Črne misli so ji bile v duši. Kaj, če bi nenadoma umrla kot oče in mati? Vdovec Martin bi se gotovo oženil vnovič, Martinku bi pripeljal mačeho, otroke bi imel, in njen fantek, revček, bi ne dobil groša po njej, saj nima v knjigah nič prepisanega. Varčuje in varčuje in sama ne ve, za koga in čemu... Njive so kupili, pisma bodo delali in pri tej priliki se mora stvar urediti... Sama pojde h gospodu notarju Šnablu v mesto, kepo masla pa jajce bo vzela v koš s seboj in posila bo za svet... Zunaj so zaškripala vrata; po dvorišču je prihajal nekdo.

SOUTH CHICAGO

Slovenecem v So. Chicago in okolici naznanjam, da sem prejel veliko zalogo najboljših, trpežnih črevljev za može in fante, dekleta in žene, kakor tudi za dečke in deklice. Zlasti za šolarje dobite pri meni močne trpežne črevlje.

Pri meni dobite črevlje vsake vrste, v vseh velikostih po zmernih in nizkih cenah.

Dobro blago za zmerno ceno je moje geslo!

Slavnemu občinstvu se toplo priporočam za obilen obisk!

"SVOJI K SVOJIM!"

Anton Bakše

SLOVENSKA TRGOVINA
S ČREVLJI.

9534 — Ewing avenue.

POZOR! NOVA GOSTILNA POZOR!

Cenjenemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu naznanjam, da sem pričel gostilniško obrt. Vsem Slovencem in Hrvatom se najtopleje priporočam za obilni poset. Pri meni bodo na razpolago vedno najfinejše smodke, cigarete in tobak. Poleg izbornih mehkih pijač itd. bo pri meni tudi vedno na razpolago fini prigrizek za cenjene goste.

LOUIS MAJCEN

Slovenski gostilničar

436 West 29th Street,

Chicago, Ill.

ŽELEZNIČARSKÉ VRSTE URA' SAMO \$10.95

21 kamnov, pozlačena krasno izdelana

Kuku ura in privesek zastoj

Posebno visoka carina na uvoz je bila ravnokar sprejeta na te vrste ure po državi. Ta carina je že veljavna. To pomeni, da te vrste ure bodo morale stati dvakrat toliko, ako jih boste kupovali v bližnji bodočnosti. Mi vas pozivljamo, da najdete en sam prostor že sedaj, kjer bi lahko kupili tako uro, za manj kot dvojno našo ceno. Uvidevajoč, visoko carino smo v naprej naročili določeno število teh ur in te so nam bile dostavljene ravno v pravem času, da nam ni bilo treba plačati visoke carine in to priliko bomo ponudili našim odjemalcem, ki so pri volji kupiti ure sedaj.

Ta ura je pozlačena, krasno in bogato izdelana, ima najboljše na 21 kamnov urejeno kolesje, je močna in pripravna za vsakdanjo uporabo. Ljudje vseh slojev imajo te vrste ure, nobena ura vam ne more dati boljše ugodnosti. Imamo jih določeno število na rokah in sedaj je čas, da se poslužite te POSEBNE PO NUDBE za samo \$10.95. Zapomnite si, da ta ponudba velja samo dokler nam zaloga ne poide.

POPOLNOMA ZASTONJ Mi damo krasno izdelano KUKU URO in to pozlačeno verižico s privezkom popolnoma ZASTONJ, ako nam pošljete vaše naročilo takoj. Ne odlašajte. Ta ponudba je le za kratko dobo.

10-DNEVNA PROSTA POSKUŠNJA — NE POŠILJAJTE DENARJA.

Samo izrežite ta oglaš in ga pošljite nam, priloženo 50c. za pošiljativne troške. Plačate \$10.95 kadar sprejmete blago na dom. Hitite z naročilom predno poide čas te posebne ponudbe ali se zaloga izčrpa. Naslov je:

GRAND NOVELTY COMPANY

1348 W. Augusta Street,

Dept. 3847.

Chicago, Ill.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Jennie: "Hannie, tvoja mama pa nima tako lepe obleke, kakor moja."

Hannie: "Jennie, tvoja mama pa ne zna, kadar hoče, svojih zob ven vzeti, kakor moja."

V razredu je bilo toliko otrok, da so morali nekateri na tleh sedeti.

Pride katehet v razred in razlaga, čemu je človek na svetu. Konec ure z otroci ponovi razlago, da bi si jo bolje zapomnili.

"No, ti Nežika tam na tleh, povej čemu si na zemlji?"

Nežika: "Jaz sem na zemlji zato, ker v klopi ni prostora za me."

Mama: "Glej Toni, to je sova, Čeravno debelo gleda pa te podnevi ne vidi."

Toni: "Mama, kaj pa če jaz zdaj le mračen obraz naredim, za kar me tolikokrat kregaš, ali me bo potem videla?"

Ameriški general Grant je rad whisky pil. Suhači so pritiskali na predsednika Lincolna, naj mu vendar to prepove.

Lincoln jim je odgovoril: Če bi le vedel kake vrste whiskyja pije, takoj bi ga vsem generalom predpisal.

Sedemletna Mary je morala paziti na par mesecev staro bebico, ko je šla mama po svojih opravkih. Kobica ni več videla svoje mamice, se je takoj spustila v jok. Mary jo tolaži in tolaži, pa zastoj. Ker harmonike le niso hotele utihniti, pravnejevoljno vzdihne: Oh, kakšen križ je z otroci.

Sodnik obtožencu: "Imate še kaj pripomniti?"

Obtoženec: "Da gospod sodnik, To bi pripomnil, da sem jaz prvi, ki ga moj zagovornik brani, če že z menoj nimate nikakega obzira, imejte ga vsaj z mojim zagovornikom, ki bo prišel kot tak v slabo luč, ako mene zasijete."

"Priatelj, kdo pa je ta, ki te je pravkar pozdravil?"

"Ga ne poznaš?"

"To je tisti znani pisatelj, ki piše za uredniške koše največjih listov."

Kmet prihiti ves zasoplen v apoteko.

"Imate kako zdravilo zoper zobobol? Hitro prosim."

Apotekar vzame steklenico salmijaka, posadi kmeta na zofo in mu da duhati. Ker je ta mislil, da je samo za poskušnjo, je začel počasi vleči, dokler se ni onesvestil.

"No, ali je kaj pomagalo?" ga vpraša apotekar, ko je zopet prišel k sebi. "Moji ženi še nič," pravi kmet, "ker njo zob boli ne mene."

Mali Franki pride k frizerju, da biga ostrigel.

"Kako pa hočeš mali, da te ostrijem?" ga vpraša pomočnik.

"Tako kakor papa," se odreže Franki, s tisto luknjo v sredi. Misli je papanovo plešo.

Belokožec je doli v Virginiji enega nigrá z železnim loncem udaril po glavi. Seveda ga je ta tožil.

Sodnik, preiskujoč nigróvo glavo: "Jaz ne morem odkriti nobene poškode."

Niger: "Gospod sodnik pa lonec pogledajte, gotovo je počil."

Stiskač je pisal pismo in je v prav umazano kuverto zapečatil. Malo mu je le vest očitala, da bi znal dotičnega s tem kaj užaliti. Zato napiše na nasprotno stran naslova: "Oprostite, da je kuverta tako umazana, ko sem pismo na pošto oddal je bila še popolnoma čista."

Marljiv človek nima nikoli časa za nevoščljivost. — Zato tisti, ki veliko dela, nikdar ni nevoščljiv.

Blagor možu, ki se more s srcem posvetiti svojemu delu, kajti ob koncu mu bo delo pelo večerno posem, ki bo prijetna.